

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoSr/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816207362
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7816207362.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a sudkýň JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcu: A. O., H.. XX. XX. XXXX, C. N. E. R. Č.. XX, zastúpeného JUDr. Viktóriou Kerekešovou, advokátkou so sídlom v Rožňave, Čučmianska dlhá 7, proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 28. 02. 2017 č.k. 6Csr/1/2016-71 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca má právo na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, sp. zn. SRSAspA 05300/16 zo dňa 14.07.2016. Priznal žalobcovi náhradu konania podľa pomeru úspechu vo veci vo výške 100 %. Zaviazal žalovanú uhradiť na účet Slovenskej pošty, a. s., prostredníctvom prevádzkovateľa platobného systému eKoloK, Slovenská pošta, a.s., so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 9, IČO: 36 631 124 súdny poplatok zo žaloby vo výške 331,50 eur na základe pripojeného platobného predpisu, v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vzal za preukázané, že z rozhodcovského rozsudku SRSAspA 05300/16 zo dňa 14. 07. 2016, ktorý žalobca prevzal dňa 05. 08. 2016 vyplynulo, že ním rozhodcovský súd zaviazal žalobcu na zaplatenie 350,00 eur, úroku v sume 91,29 eur, 319,90 eur poplatok, úrok vo výške 23,22 % ročne zo sumy 350,00 eur od 13. 05. 2015 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 350,00 eur od 26. 07. 2015 do zaplatenia. Ďalej zaviazal žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33,00 eur a trov mediačného konania vo výške 203,37 eur a poplatok za upomienky vo výške 10,00 eur. Zaviazal žalobcu zaplatiť aj trovy rozhodcovského konania vo výške 228,43 eur a všetky platby povolil splatiť v mesačných splátkach po 120,- eur vždy k poslednému dňu mesiaca, počnúc od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

3. Súd prvej inštancie tiež zistil, že strany sporu uzavreli dňa XX. XX. XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorou bol žalobcovi poskytnutý úver 500,- eur a ktorý sa zaviazal zaplatiť žalovanej, zvýšený o celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 436,- eur, ktorá suma tvorí súčet úroku vo výške 23,22 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 116,10 eur a administratívny poplatok vo výške 319,90 eur. Spolu sa žalobca zaviazal žalovanej

uhradiť 936,- eur v jednej splátke do 25. 07. 2015. Táto zmluva sa stala podkladom pre rozhodnutie rozhodcovského rozsudku SRSAspA 05300/16 zo dňa 14. 07. 2016.

4. Po právnom posúdení veci v zmysle § 73 ods. 1 - 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní súd prvej inštancie uzavrel, že pokiaľ sa žalobca v tomto konaní domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, vychádzajúc z prechodných ustanovení zákona č. 335/2014 Z.z. pri posudzovaní nárokov žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného 14. 07. 2016 bolo potrebné posudzovať tento vzťah v zmysle zákona č. 335/2014 Z.z. Avšak pri posudzovaní rozhodcovskej zmluvy uzavretej dňa 29. 07. 2014 v konaní podľa vtedy platnej právnej úpravy na základe zákona č. 244/2002 Z.z. súd prvej inštancie túto posudzoval podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení platnom v čase podpísania rozhodcovskej zmluvy, teda do 31. 12. 2014.

5. Vychádzajúc z ust. § 3, § 4 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2014 dospel k záveru, že námietka žalobcu ohľadom neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nie je dôvodná. Žalobca totiž uzavrel individuálne dojednanú rozhodcovskú zmluvu pre prípad riešenia sporov súvisiacich so zmluvou o úvere, z ktorej obsahu jednoznačne vyplynulo, že spory sa budú riešiť pred stálym rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky.

6. Aplikujúc ust. § 45 ods. 1 - 3, § 46 ods. 1, 2, § 47 ods. 2, 3 zákona č. 335/2014 Z.z. uzavrel, že žalobe je potrebné vyhovieť. Dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku je totiž v zmysle ust. § 45 ods. 1 písm. i/ zákona č. 335/2014 Z.z. to, že pri rozhodovaní v rozhodcovskom konaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu.

7. Po preskúmaní zmluvy o úvere zistil, že táto neobsahuje zákonné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zák. č. 129/2010 Z.z.).

8. Aplikujúc ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1, § 9, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. i/ a k/ tohto zákona. Vyplyva to z tej skutočnosti, že v tejto zmluve nie sú uvedené povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2, a to úroková sadzba spotrebiteľského úveru, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedená len jediná splátka vo výške 936,- eur zvýšená o poplatok vo výške 436,- eur, ktorý má vytvorený súčtom úroku vo výške 23,22 % ročne v sume 116,10 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere vo výške 319,90 eur. V zmluve je uvedená výška RPMN 87,20 % a výška priemernej hodnoty RPMN 45,02 %. Z tejto zmluvy tak nevyplýva výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru ani jednotlivé zložky administratívnych poplatkov. Takýto spôsob uzavretia spotrebiteľskej zmluvy súd prvej inštancie považoval za nekalú obchodnú praktiku, nakoľko v čase podpisu zmluvy žalobca nemal vedomosť, aká je úroková sadzba úveru, výška, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov. V tej súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 vo veci Home credit Slovakia a.s. proti E. C.. Neuvedenie týchto náležitostí zmluvy súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Navyše v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona, je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

9. Rozhodcovský súd nepostupoval v zmysle platnej právnej úpravy a svojim rozhodnutím zaviazal žalobcu na plnenie, ktoré je v rozpore so zákonom, preto žalobe vyhovel a rozhodcovský rozsudok v súlade s § 45 ods. 1 písm. i/ zákona č. 335/2014 Z.z., zrušil.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

11. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa § 2 ods. 2, § 4 ods. 2 písm. u/ zákona č. 71/1992 Zb.

12. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie

na ďalšie konanie. Uplatnila náhradu trov konania. V odvolaní uviedla, že je pravdou, že so žalovaným uzavrela dňa XX. XX. XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Danou zmluvou sa žalobca zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 936 eur s termínom splatnosti 25. 08. 2015. Následne však dlžník požiadal ešte v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - dohody o plnení v splátkach. Dlžník bol dňa 29.07.2014 s predmetnou dohodou oboznámený, na ju podpísal. Tým získal aj vedomosť o existencii náležitostí, ktoré v nej následne boli uvedené. Spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť celkovú čiastku v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 78,- eur, vždy k 25. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 25. 08. 2014. Na základe uvedeného nemožno hovoriť o absencii zákonných náležitostí v danej zmluve. Z obsahu zmluvy tiež vyplýva úroková sadzba spotrebiteľského úveru vo výške 23,22 % ročne. Súd prvej inštancie preto nesprávne vyhodnotil danú zmluvu. V súvislosti s výkladom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z poukázala na rozsudok Súdneho dvora z 09. 11. 2016 C-42/15, z ktorého vyplýva, že:

1. Článok 10 ods. 1 a 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m/ tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že:

- zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči,

- nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice.

2. Článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má „vykladať“ :v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

3. Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej; právnej úprave.

4. Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej; právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuviedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. "

13. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Uviedol, že tvrdenia žalovanej o žiadosti žalobcu o možnosť využitia splátkového kalendára sú absolútne nepravdivé. Žalobca o žiadny splátkový kalendár nežiadal, bol mu predložený spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Takýto spôsob konania žalovanej považuje za nekalú obchodnú praktiku. Poukázal na obchádzanie úrokového stropu určeného bankovou radou NBS.

14. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") účinného od 01. 07. 2016, v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

15. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25. 04. 2018 o 09.50 hod. v poj. miestnosti č. dv. 202/II.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 18. 04. 2018 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p.

17. Žalovaná namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C.s.p., teda, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom sa nedopustil ani žiadnej vady konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

21. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky argumenty uvádzané žalovanou v odvolaní. Žalovaná pritom uvádza skutočnosti, ktoré už boli uvedené pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

22. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie o dôvode zrušenia rozhodcovského rozsudku v zmysle § 45 ods. 1 písm. i/ zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, nakoľko pri rozhodovaní rozhodcovským súdom boli porušené všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu.

23. Z obsahu vykonaného dokazovania, ako správne uzavrel súd prvej inštancie totiž vyplynulo, že zmluva o úvere, uzavretá medzi stranami sporu, a ktorá bola podkladom pre rozhodnutie rozhodcovského súdu neobsahuje zákonné náležitosti, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ani úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i/ a k/ zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy). Ako zdôraznil súd prvej inštancie v zmluve je uvedená len jediná splátka úveru vo výške 936 eur, zvýšená o poplatok vo výške 436 eur. Nedostatok týchto náležitostí zmluvy pritom v zmysle ust. 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. spôsobuje ten zákonný dôsledok, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Napriek zisteným skutočnostiam rozhodcovský súd rozhodcovským rozsudkom zaviazal žalobcu aj na úhradu úrokov a poplatkov, na ktoré žalovaný nemá zákonný nárok. Rozhodcovský súd tak porušil všeobecne záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie malo vplyv na výsledok sporu.

24. K námietke žalovanej, ktorá v odvolaní uviedla, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu dohody o plnení v splátkach dňa 29. 07. 2014 v písomnej forme, ktorá obsahovala náležitosti uvedené v zák. ust. § 9 ods. 2 písm. i/ a k/ zák. č. 129/2010 Z.z. je potrebné uviesť, že ide (len) o tvrdenia žalovanej v teoretickej rovine, keďže spomínaná dohoda nebola žalovanou v konaní predložená a táto nie je ani obsahom spisu. Žalovaná tak v konaní nepreukázala svoje tvrdenia o uzavretí dohody o plnení v splátkach medzi stranami sporu v písomnej forme, teda neuniesla ani dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Za tejto procesnej situácie obranu žalovanej nemožno považovať za opodstatnenú.

25. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vrátane výroku o trovách konania a povinnosti žalovanej uhradiť súdny poplatok podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu odvolací súd priznal voči neúspešnej žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).